

Fant boligdrømmen i hundre år gammel sveitervilla

Nytt liv: Et hundre år gammelt sveitserhus i Vassset har fått ekteparet Karen Hafsal og Lars Kvensjø til å forlate Oslo – for å satse fullt og helt på bygda.

Må planlegge: Karen planlegger oppussing i ett av rommene i sveitervillaen. Målet er å få tilbake originale farger, panel og tapet rundt om i bygningen.

Rom for rom: Lars og Karen pusser opp rom for rom. Her gjør Lars klart til besøk av elektriker i en av stuenene.

Håndverkere: Siden i høst har Karen og Lars koblet på snekkere, rørleggere og elektrikere som har gjort et omfattende arbeide i huset.

Godt selskap: Karen pusser opp på kjøkkenet i sveitserhuset med datteren Agathe som tilskuer.

Et spennende bolighus fra 1910 med hele fem soverom fikk Karen og Lars til å forlate Oslo – og **satse** fullt og helt på bygda.

Fakta

Verdien av bygningsarven

* En ny dansk rapport viser at 82 prosent ønsker seg en bolig med kulturmiljøverdi.

* Stadig flere nordmenn oppdager også muligheten som bygningsarvene rundt om i distriktsrepresentanter.

* Nye undersøkelser viser at boligpriser og turistintekter øker i områder der verneverdig bygning settes i stand.

* Satser på bygningsarv gir også flere arbeidsplasser og sikte skatteinntekter til kommunene.

Fant drømmestedet i Vassset

– Vi har i flere år lett etter et relativt stort, intakt, gammelt hus på landet, sier Lars Kvensjø (37). Med ektefellen Karen Hafsal (34) og datteren Agathe på 9 måneder flytter han om få ute inn i boligdrømmen i skogkanten i bygda Vassset i Stange kommune på Hedemarken.

– Etter å ha bodd og arbeidet i Oslo i rund ti år lengtet vi ut av storbyen. Vi ville finne en eiendom med sær preg og sjeld i landlige omgivelser – ikke allfor langt fra jobb, men likevel skjermet, sier Hafsal.

Paret har lett i flere år. De har mott opp på visninger både i Akershus, Østfold og Hedmark – uten å finne bygningen og tomta de ville satse på som sitt framtidige hjem.

Forsommeren 2014 kom de over en annonse

med eiendommen Fosselven til salgs i Vassset. Bildene viste et idyllisk gammelt bestemorhus i sveitserstil rammet inn av blomster, lavtrær og en liten elv rett forbi boligen. Det var også gjort plass til en liten orretdam nederst i hagen.

– En drøm av et hus, gralmalt, sveitserstil, med veranda, veggfaste spilebenker og romslig trapp ned til hagen. Bolighuset har gammeldags kjøkkeninnredning og et solid skifertak. Vanduene er byttet men rammene beholdt, sier Kvensjø.

Fine bygningsdetaljer

Her fant paret stillhet, ro, fuglekwitter og skogen rett utenfor døren. Samtidig at sted der barna kan leke ubekeyrt – uten å forstyrre naboen.

– Et eiendommen var ganske godt vedlikeholdt og relativt intakt med mange fine bygningsdetaljer betyddde mye for oss, sier Kvensjø.

Fosselven har seks mål tomt med stor hage, gårdsflate, litt eng og lovskog. Romslig uthus og en spennende murbygning, som har rommet en mindre kraftstasjon, er også en del av eiendommen.

Efter en budrunde ble den lille familien i hostetiere av et stort gammelt hus med spennende historie og tom eiendom ble solgt noen hundre kroner over takst.

Tilbake til originalinteriøret

Det nye hjemmet deres har fem soverom, to bad, tre stuer, gang og kjøkken.

– Så langt som det er mulig, skal huset få tilbake interiøret som var i de ulike rommene for rundt 100 år siden, sier Hafsal.

Siden i høst har paret koblet på snekkere, rørleggere og elektrikere som har gjort et omfattende arbeid i huset.

– Selv har vi brukt alt fritid det siste halvåret til å pusse opp og gjøre en del av rommene innflyttingsklare, sier Kvensjø.

NY BOLIGTREND

Vi ser en utvikling i inn- og utland med stadig større interesse for hus og leiligheter med historie og alder.

OLA H. FJELDHEIM
GENERALSEKRETØR FORTIDS-MINNEFONDEN

I løpet av april måned flytter familien inn noen av romma i det gamle sveitserhuset.

>>> REPORTASJE

► Resten av restaureringen må vi ta gradvis – ettersom økonomien tillater det, sier Hafsal.

Familien gleder seg stort til å kunne oppleve våren og sommeren på den idylliske eiendommen i skogkanten. Kvensjø har fått seg ny jobb i Hamar og Hafsal i Brumunddal.

Med på flyttelasset er også katten Tjoms som, etter flere år som gatekatt i Oslo, i vår kan starte et nytt liv som gårds- og skogskskatt i Vallset.

- Viktig ressurs for bygde

Selv om restaurering av gamle bygninger er både arbeids- og ressurskrevende, så anger ekteparet ikke på boligvalget.

– Vi registrerer at stadig flere oppdager mulighetene og ser verdien som bygningsarven rundt om i distriktsene representerer. Bevaringsverdige bygninger kan bli en betydelig ressurs i arbeidet for å få flere familiær til å både bosette seg og satse i distrikstene i årene framover, sier Kvensjø.

LARS KRISTIAN STEEN

redaksjonen@nationen.no

FRA BY TIL BYGD

Etter ti år i Oslo lengtet vi etter å bo i en eiendom med sær preg og sjel på landet.

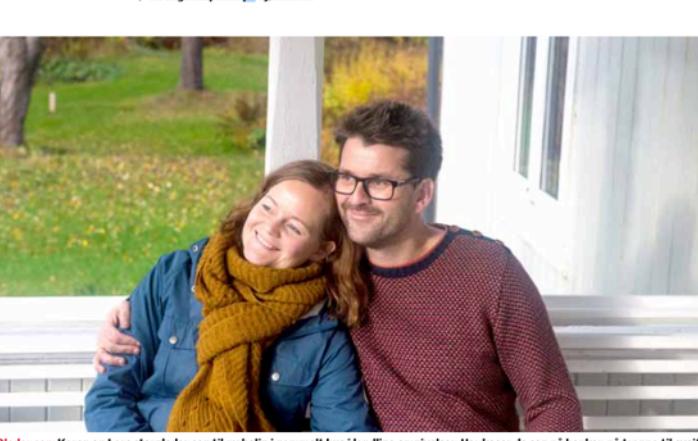
KAREN HAFSAL
NY EIER AV HUNDRE ÅR
GAMMELT HUS I VALLSET

God hjelp: Slektninger og venner hjelper Karen og Lars med å sette i stand det gamle huset i Vallset. Her i en dugnadspause på kjøkkenet.

Fine detaljer: Lars er tilfreds med at huset har kjøpt er relativt intakt – med mange fine bygningsdetaljer. Her fra gangen med trappa.

Gleder seg: Karen og Lars storgleder seg til ny bolig i gammelt hus i landlige omgivelser. Her koser de seg på benken på trappa til sveitervillaen i Vallset.

Bygningsarven gjør bygdene mer attraktive

Bevaringsverdige bygninger er mer enn gode opplevelser og ikke verdi. De gir penger i kassa for både privatpersoner, bedrifter og det offentlige.

– Vi ser helt klart en utvikling inn- og utland med stadig større interesse for hus og leiligheter med historie og alder, sier generalsekretær Ola H. Fjeldheim i Fortidsminneforeningen.

Han viser blant annet til en ny dansk rapport om kulturarv som slår fast at hele 82 prosent ønsker seg en bolig med kulturminnerverdi, og er villige til å betale mer for dette. Fjeldheim registrerer en liggende trend og holdning i Norge.

– Utviklingen de siste årene viser at bevaringsverdige boliger utgjør et økonomisk potensial for boligiere over hele landet, sier Fjeldheim.

Oppdaget av flere
Analysen viser også at dessletere verneverdige bygninger som finnes i et område, jo hoyere er prisene for samlike boliger.

Boliganalyse fra Danmark viser 13 prosent høyere priser for boliger i områder som har mer enn 15 prosent bevaringsverdige bygninger, sier Fjeldheim.

Rådgiver Bjørn-Erik Øye i Prognosenteret understreker

at stadig nye grupper oppdager at verneverdige hus og kulturminner har kvaliteter som ikke finnes i nye standardboliger.

– Det er tydelig at fler og fler verdsetter og vil betale en høyere pris for nostalgi og særprøver i leiligheter og eneboliger, sier Øye.

Han påpeker at det ikke bare er boligiere som får verdi av bygningsarven.

Trekker turister
Med kulturhistorie og arkitek-

Ola H. Fjeldheim, generalsekretær i Fortidsminneforeningen

tur tilfrekker bygningsarven også turister og nye beboere til et område. Det skaper igjen enda høyere priser på leiligheter og hus og øker omsetning og jobber. En slik vekst har også positiv effekt på kommunenes økonomi, sier Øye.

For reiselivet er også bygningsarven viktig, og den nye rapporten oppgir her merverdien i kroner og øre.

Et eksempel som trekkes fram er Danmarks eldste by, Ribe på Jylland. Analysen viser at 2 av 3 turister kommer til Ribe nettopp på grunn av bygningsarven, og at dette gir byen ekstra inntekter på 92 millioner kroner årlig.

Flere reiselivsundersøkelser
viser at kulturturisme, der bygningsarven er en viktig faktor, vokser i både inn- og utland.

– Stor utnyttet ressurs
Ribe har i dag rundt 8000 innbyggere og mange velbevarte gamle bygninger. Mer enn hundredus hundre byer er fredet. Rapporten slår fast at det er 136 flere ansatte i Ribe på grunn av bygningsarven. Disse gir Esbjerg kommune en skatteinntekt på 14 millioner kroner.

Reiselivsdirektør Per Arne Tuftin i Innovasjon Norge mener

REPORTASJE · 10-11

Fant drømmehuset etter ti års leting

Karen Hafsal og Lars Kvensjø tar med seg familien til Stange i Hedmark.